

Pericopa VeZot HaBeracha - De ce unele triburi nu sunt amintite în binecuvântarea lui Moise 5785

Această ultimă pericopă a Torei care se citește de Simhat Tora și încheie ciclul anual de citire săptămânală este o pericopă extrem de scurtă: două capitole în total. Primul este binecuvântarea lui Moise dată poporului evreu prin fiecare trib în parte, iar al doilea și ultimul este moartea lui Moise la vârsta de 120 de ani.

Așadar, în prima parte Moise binecuvântează triburile. Aici el este numit de singura dată în viața lui „omul lui Dumnezeu” și are privilegiul să spună cuvintele și gândurile sale și nu pe cele dictate de Domnul. Din aceste vorbe emoționante de despărțire putem auzi ce crede el despre fiecare trib. Nu ceea ce i-a spus Domnul să spună poporului – aceasta am auzit deja în pericopa Haazinu. Aici noi auzim nu numai ce crede el despre fiecare trib, ci chiar cum vede el relațiile între triburi și ierarhia între ele. Este de asemenea comparația între binecuvântările lui Moise cu cele ale lui Iacov de la sfârșitul cărții Geneza.

Oare Moise a binecuvântat toate triburile? Dacă citim cu atenție, vedem că nu este așa. În primul rând, Menașe și Efraim sunt absenți atât din binecuvântarea lui Iacov din Geneza cap. 49 cât și din cea a lui Moise din Deuteronom cap. 33. Aceasta se datorează faptei că atunci ei se numeau „Casa lui Iosef” ((1Regi 11:28), ca de exemplu Ieroboam Ben Nevat în timpul revoltei contra lui Solomon. Într-adevăr există o binecuvântare pentru Iosef, dar nu și pentru triburile care s-au născut din el. Trebuie subliniat că Moise îi amintește pe Efraim și Menașe la sfârșitul binecuvântării pentru Iosef: „Și ele sunt zecile de mii ale lui Efraim și ele sunt miile lui Menașe” (Deuteronom 33:17).

Mai este un trib absolut ignorat, absent din binecuvântare – tribul Șimon (Simeon). Vom încerca să dezlegăm această enigmă.

Este adevărat că Simeon este amintit în binecuvântarea lui Iacov doar cu muștrări, cu învinuiri: „Simeon și Levi sunt frați, armele lor sunt unelte furate ... îi voi împărți în Iacov și-i voi împrăștia în Israel” (Geneza 49: 5, 7). În binecuvântarea lui Moise el nu este amintit deloc.

De obicei, simbolul tribului Simeon sunt niște ziduri. Aceste ziduri reprezintă năpustirea lui și a lui Levi în Șichem ca să răzbune violul Dinei, sora lor. De aceea acest simbol este unul negativ, însă aceasta nu este singura problemă legată de tribul Simeon.

Rași încercă să dezlege absența lui Simeon în felul următor: „De ce oare nu i-a alocat o binecuvântare aparte?”

Fiindcă era supărat pentru ce a făcut el la Şitim". Povestea despre cele întâmplate la Şitim este descrisă în cartea Numeri 25:14-15, despre Zimri, fiul lui Salu, conducătorul tribului Simeon. Povestea conţine o critică aspră la adresa lui.

Noi mai ştim despre Simeon că tocmai pe el l-a găsit Iosef să-l încarcereze în temniţa egipteană până când fraţii lui îl vor aduce pe „fratele cel mic”, Beniamin. Poate aici se ascunde soluţia la absenţa lui Simeon din binecuvântarea lui Moise. Poate că Simeon, atât persoana cât şi tribul erau notorii ca fiind desfrânaţi şi de aceea era mai puţin îndrăgiţi şi aceasta este cauza că ei nu s-au revoltat contra încarcerării sale.

Însă mai este un trib cunoscut pentru violenţa sa şi anume tribul Levi. Şi acesta a participat la măcelul de la Şichem. Membrii tribului Levi au participat la măcelul evreilor de după viţelul de aur. Iacov blestemă ambele triburi la fel: „Blestemată fie furia lor” (Geneza 49:7).

Dar iată, tocmai Levi are parte de o binecuvântare lungă şi măgulitoare de la Moise. Poate fiindcă şi el însuşi aparţine tribului Levi?

În orice caz nu există o explicaţie covârşitoare de ce tribul Simeon nu este amintit. Însă noi ştim din istorie, că tribul Simeon a fost absorbit de tribul Iuda. Când Iosua a împărţit terenurile triburilor s-a spus: „Sortul al doilea i-a ieşit lui Simeon, tribul fiilor lui Simeon, după familiile lor. Moştenirea lor era în mijlocul moştenirii fiilor lui Iuda ... căci partea fiilor lui Iuda era prea mare pentru ei şi deci fiii lui Simeon au primit moştenire în mijlocul moştenirii lor” (Iosua 19:1, 9).

Pare că în ciuda conduitei fiilor lui Simeon, li se cuvenea şi lor o binecuvântare. Nouă, tuturor ni se cuvine să fim binecuvântaţi, fără legătură cu greşelile pe care le-am făcut. Marele înţelept Ramban (Nahmanides, Spania sec 12) ne explică acest lucru clar: „Iată, se vor binecuvânta şi ei [tribul Simeon] din binecuvântarea celorlalte triburi din care fac parte”.